

Opole, dnia 7 stycznia 2016 r.

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Opolu

INFORMACJA PRAWNA dotycząca zakresu kompetencji ratowników medycznych

I. Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 757 z późn. zm.), dalej ustawa o "PRM";
- ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, ustawy o działalności leczniczej oraz ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw. (Dz. U. poz. 1887);
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 618 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej. (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1435 z późn. zm.).

II. Określenie przedmiotu i celu informacji prawnej:

Przedmiotem niniejszej informacji prawnej jest udzielenie odpowiedzi na następujące pytanie:

- Czy ratownik medyczny może pracować na oddziale szpitalnym i wykonywać czynności pielęgniarskie.

III. Ocena prawna:

W wyniku analizy powołanych przepisów należy stwierdzić, iż zawód pielęgniarki i zawód ratownika medycznego, są odrębnymi zawodami medycznymi.

Uprzednio jednakże ustawa o PRM zawężyła zakres uprawnień ratowników medycznych wprost do wykonywania zadań zawodowych w zakresie ratownictwa medycznego, a zatem osoby wykonujące ten zawód posiadały umiejętności i uprawnienia do podejmowania medycznych czynności ratunkowych w stanach nagłych.

Wraz z wejściem w dniu 1 stycznia 2016 r. noweli do ustawy o PRM ¹wykonywanie zawodu ratownika medycznego opiera się na odmiennych założeniach - na realizacji zadań

¹ ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, ustawy o działalności leczniczej oraz ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw. (Dz. U. poz. 1887).

zawodowych, polegających w szczególności **na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w tym medycznych czynności ratunkowych udzielanych samodzielnie lub pod nadzorem lekarza**. W ramach udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, ratownik medyczny jest zobowiązany do wykonywania zleceń określonych w dokumentacji medycznej (art. 11 ust. 1 pkt 1 i ust. 6 ustawy o PRM).

Wskazane wyżej świadczenia zdrowotne, w tym medyczne czynności ratunkowe ratownik medyczny podejmuje w szczególności w podmiotach leczniczych, de facto zatem w każdym przewidzianym prawem podmiocie leczniczym (w przedsiębiorstwach i SPZOZ).

Świadczenia zdrowotne, o których mowa wyżej definiowane być powinny szeroko, zgodnie z ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 618 z późn. zm.), rozumieć je należy jako działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Nie oznacza to jednak, co oczywiste, iż wykonywane mogą być przez ratownika medycznego każde świadczenia zdrowotne.

Ostatnim i najistotniejszym akcentem bez wątpienia będzie wydanie przez Ministra Zdrowia rozporządzenia wykonawczego do ustawy o PRM.

Mianowicie, zgodnie z art. 11 ust. 11 ustawy o PRM Minister Zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres:

- 1) medycznych czynności ratunkowych, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie lub pod nadzorem lekarza systemu,
- 2) **świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne** czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie lub na zlecenie- kierując się zakresem wiedzy i umiejętności nabytych w ramach kształcenia przed- i podyplomowego.

Dopiero ta publikacja rozporządzenia dotyczącego zakresu medycznych czynności ratunkowych oraz świadczeń zdrowotnych udzielanych przez ratowników medycznych **określi faktyczny zakres kompetencji ratowników medycznych**, i da odpowiedź czy ich uprawnienia dotyczyć będą pielęgnacji pacjenta, udzielania w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych leczniczych i rehabilitacyjnych w oddziałach szpitalnych, w zakresie zbieżnym, a jeśli tak to w jakim, do kompetencji osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki.

Na marginesie zauważyć należy, iż treść projektu rozporządzenia została już wstępnie opracowana (w załączeniu do niniejszej informacji projekt z dnia 16 listopada 2015 r.), przy czym wzbudził on ogromne kontrowersje jeszcze przed jego formalnym opracowaniem. Na spotkaniach w Ministerstwie Zdrowia organizowanych w celu jego omówienia i uzgodnienia praktycznie każdy punkt był kontrowersyjny i podlegał

dyskusji. Projekt został również skrytykowany przez Polskie Towarzystwo Medycyny Ratunkowej. Na chwilę obecną trwają nadal prace nad wzmiankowanym projektem.

Aleksandra Krzemińska
RADCA PRAWNY